

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 11.02.2004
COM(2004) 70 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Πρόγραμμα δράσης: Η ευρωπαϊκή ατζέντα για την επιχειρηματικότητα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Η επιχειρηματική πρόκληση της Ευρώπης.....	3
2.	Πανευρωπαϊκή συζήτηση για την τόνωση της επιχειρηματικότητας.....	5
3.	Πέντε στρατηγικοί τομείς πολιτικής.....	7
3.1.	<i>Καλλιέργεια επιχειρηματικής νοοτροπίας.....</i>	<i>8</i>
3.2.	<i>Παρότρυνση περισσότερων ατόμων να γίνουν επιχειρηματίες.....</i>	<i>9</i>
3.3.	<i>Προετοιμασία των επιχειρηματιών για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.....</i>	<i>12</i>
3.4.	<i>Βελτίωση της ροής της χρηματοδότησης.....</i>	<i>15</i>
3.5.	<i>Δημιουργία φιλικότερου κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου για τις ΜΜΕ.....</i>	<i>17</i>
4.	Οι επόμενες ενέργειες της Επιτροπής για την υλοποίηση της ατζέντας για την επιχειρηματικότητα.....	20
5.	Απτά αποτελέσματα για τους ευρωπαίους επιχειρηματίες.....	21
	Παράρτημα I – Προτάσεις καίριων δράσεων για το 2006 και μετά.....	23

1. Η επιχειρηματική πρόκληση της Ευρώπης

Η **επιχειρηματικότητα** συνιστά σημαντική κινητήρια δύναμη της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Λόγω της αισθητής παρουσίας τους σε νευραλγικούς τομείς όπως οι υπηρεσίες και οι δραστηριότητες που βασίζονται στη γνώση, οι μικρότερες επιχειρήσεις και οι μικρότεροι επιχειρηματίες διαδραματίζουν σήμερα κεντρικό ρόλο στην οικονομία της ΕΕ. Έχει διαπιστωθεί θετική και αρραγής σχέση μεταξύ της επιχειρηματικότητας και των οικονομικών επιδόσεων όσον αφορά τη μεγέθυνση, την επιβίωση των επιχειρήσεων, την καινοτομία, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τις τεχνολογικές μεταβολές, την αύξηση της παραγωγικότητας και τις εξαγωγές¹. Όμως η επιχειρηματικότητα προσφέρει πολύ περισσότερα από αυτά στις κοινωνίες μας. Αποτελεί επίσης μέσο προσωπικής ανάπτυξης και μπορεί να αξιοποιήσει την κοινωνική συνοχή, από τη στιγμή που θα έχουν όλοι τη δυνατότητα να ιδρύσουν δική τους επιχείρηση, ανεξαρτήτως προέλευσης ή τοποθεσίας².

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)** έχει δεσμευθεί να τονώσει την επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής της³ για τη μετατροπή της οικονομίας της και την οικοδόμηση της μελλοντικής οικονομικής και ανταγωνιστικής ισχύος της. Το Συμβούλιο ζήτησε να αναληφθεί δράση υπέρ των μικρών επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας, ιδίως με την έγκριση του **ευρωπαϊκού χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις**⁴ το 2000.

Ωστόσο, παρά τις ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί έκτοτε, η ΕΕ δεν έχει κατορθώσει προς το παρόν να αμβλύνει τη **διαφορά σε επίπεδο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ** με τις Ηνωμένες Πολιτείες· μάλιστα, το **έλλειμμα παραγωγικότητας** διευρύνεται. Οι μελλοντοστραφείς μελέτες επισημαίνουν ότι, εάν η Ευρώπη αφήσει να συνεχιστούν οι τρέχουσες οικονομικές τάσεις, το μερίδιό της στην παγκόσμια παραγωγή θα μειωθεί, ακόμη και αν η παραγωγή σε απόλυτους αριθμούς αυξηθεί, ιδίως καθώς οι αναδυόμενες ασιατικές οικονομίες καλύπτουν έδαφος⁵. Η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερη επιχειρηματικότητα για να ενισχύσει την οικονομική θέση της.

Η ΕΕ δεν αξιοποιεί πλήρως το **επιχειρηματικό δυναμικό** της. Αδυνατεί να παροτρύνει αρκετά άτομα να γίνουν επιχειρηματίες. Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, αν και το 47% των Ευρωπαίων δηλώνει ότι προτιμά να αυτοαπασχολείται, μόνο το 17% υλοποιεί πράγματι τις φιλοδοξίες του. Ως προς την ανάληψη νέας επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, μόνο το 4% των Ευρωπαίων δηλώνει ότι έχει ιδρύσει επιχείρηση ή ότι είναι ήδη επιχειρηματίας επί περίοδο μικρότερη των τριών ετών· το αντίστοιχο ποσοστό στις Ηνωμένες Πολιτείες ανέρχεται σε

---

¹ [«Entrepreneurship: A survey of the Literature»](#), David B. Audretsch, Οκτώβριος 2002.

² Βλ. επίσης [«Joint Report on Social Inclusion»](#), Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 15223/01, 12.12.2001.

³ Η [στρατηγική της ΕΕ](#) για τη διαρθρωτική μεταρρύθμιση της οικονομίας καθορίστηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας το Μάρτιο του 2000 και επιβεβαιώθηκε από το Συμβούλιο σε αρκετές συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μέχρι σήμερα.

⁴ Ο [«Χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις»](#), που εγκρίθηκε στις 13 Ιουνίου 2000 από το Συμβούλιο «Γενικές Υποθέσεις», επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα στις 19-20 Ιουνίου 2000.

⁵ Έγγραφο εργασίας του προσωπικού της Επιτροπής με τίτλο [«Έκθεση για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα 2003»](#) [SEC (2003) 1299, 12.11.2003] και έγγραφο [«Le commerce mondial au XXI siècle»](#), Institut français des relations internationales, Οκτώβριος 2002.

11%⁶. Επιπλέον, αν και το 29% των ευρωπαϊκών ΜΜΕ δήλωσε ότι η μεγέθυνση συνιστά την κύρια επιδίωξή του⁷, ελάχιστες ΜΜΕ επιτυγχάνουν πράγματι ουσιαστική ανάπτυξη. Η Ευρώπη, σε αντίθεση με τις Ηνωμένες Πολιτείες, παρουσιάζει χαμηλούς ρυθμούς επέκτασης μετά την έναρξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων⁸ και όσες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις ήταν μεγάλες κατά το τέλος της προηγούμενης δεκαετίας ήταν ήδη μεγάλες το 1960⁹. Ενώ οι αμερικανοί επιχειρηματίες φαίνεται ότι δοκιμάζουν την αγορά και, εάν σημειώσουν επιτυχία, επεκτείνονται με ταχείς ρυθμούς, πολλές επιχειρηματικές ιδέες στην Ευρώπη δεν υλοποιούνται ποτέ, καθώς η βιωσιμότητά τους αμφισβητείται πριν καν μπορέσουν να δοκιμαστούν στην αγορά. Πράγματι, σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, το 44% των Ευρωπαίων υποστήριξε ότι «δεν πρέπει να αναλαμβάνει κανείς επιχειρηματική δραστηριότητα εάν υπάρχει κίνδυνος αποτυχίας»· το αντίστοιχο ποσοστό στις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν 29%.

Η γήρανση του πληθυσμού είναι πιθανό να επιδεινώσει το επιχειρηματικό χάσμα¹⁰, εφόσον η ηλικιακή ομάδα που ασχολείται περισσότερο με τη σύσταση επιχειρήσεων (μεταξύ 25-34 ετών)¹¹ θα συρρικνωθεί κατά τις επόμενες δεκαετίες. Επιπλέον, εκτιμάται ότι το 1/3 των ευρωπαϊών επιχειρηματιών, κυρίως όσοι διευθύνουν οικογενειακές επιχειρήσεις, θα αποσυρθεί εντός της προσεχούς δεκαετίας, επηρεάζοντας περίπου 610.000 επιχειρήσεις και 2,4 εκατ. θέσεις εργασίας ετησίως. Δεδομένου ότι συντελούνται διαρκώς λιγότερες μεταβιβάσεις στο πλαίσιο των οικογενειών, θα χρειαστεί να μεταβιβαστούν περισσότερες οικογενειακές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους ή σε τρίτους. Ωστόσο, πολλοί Ευρωπαίοι προτιμούν να ιδρύσουν καινούργια επιχειρήσεις παρά να εξαγοράσουν ήδη υπάρχουσα. Ως εκ τούτου, η εξεύρεση διαδόχων γίνεται διαρκώς δυσχερέστερη¹².

Για να εκδηλώσει το πλήρες επιχειρηματικό δυναμικό της, η ΕΕ πρέπει να λάβει σοβαρά μέτρα προκειμένου να καταστήσει την Ευρώπη **ελκυστικότερο** χώρο για επιχειρηματικές δραστηριότητες. Αλλά αυτό από μόνο του δεν αρκεί για να πυροδοτήσει το επιχειρηματικό εγχείρημα· απαιτείται πιο επιχειρηματική νοοτροπία: δηλαδή ενεργός προώθηση των **επιχειρηματικών αξιών** και εξάλειψη του φόβου που συνεπάγεται η **ανάληψη κινδύνου** για όσο το δυνατόν περισσότερους δυνητικούς επιχειρηματίες.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει τα παραδείγματα **καλών επιδόσεων** που καταγράφηκαν στο εσωτερικό των συνόρων της, βασιζόμενη στην ουσιαστική περιφερειακή ποικιλομορφία όσον αφορά το οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Η διεύρυνση όχι μόνο θα επεκτείνει το πλαίσιο των

---

⁶ Ευρωβαρόμετρο Flash 146, «Επιχειρηματικότητα», Οκτώβριος 2003.

⁷ «[SMEs in focus – Main results from the 2002 Observatory of European SMEs](#)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁸ «The role of policy and institutions for productivity and firm dynamics: Evidence from micro and industry data», έγγραφο εργασίας αριθ. 329, Stefano Scarpetta et. al., ECO/WKP (2002)15, 23.04.2002.

⁹ «White Paper, Embracing innovation: entrepreneurship and American economic growth», National Commission on Entrepreneurship, 2001.

¹⁰ Η δημογραφική κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη θα μεταβληθεί ριζικά. Η αναλογία του ενός ατόμου ηλικίας 65 ετών και άνω ανά τέσσερα άτομα ηλικίας 18-64 ετών θα αλλάξει το 2040 σε περίπου ένα προς δύο. Η ηλικιακή ομάδα των ατόμων 18-35 ετών θα συρρικνωθεί από περισσότερο από 25% σε λιγότερο από 20% ([προβλέψεις της Eurostat](#)).

¹¹ «[Global Entrepreneurship Monitor \(GEM\) 2002 Summary Report](#)», Reynolds, Bygrave, Autio and Hay.

¹² «[Τελική έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων για τη μεταβίβαση των ΜΜΕ](#)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάιος 2002.

οικονομικών επιδόσεων, αλλά θα εμπλουτίσει τις επιχειρηματικές παραδόσεις και θα αυξήσει τις ευκαιρίες ανταλλαγών στη διευρυμένη Ευρώπη.

Για να σημειωθεί πρόοδος στον τομέα της επιχειρηματικότητας, η Επιτροπή εξέδωσε την **Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη**¹³, με σκοπό να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους φορείς στην κατάρτιση της **μελλοντικής πολιτικής ατζέντας**. Αυτές οι διαβουλεύσεις αποτέλεσαν δείγμα της σημασίας που αποδίδει η Επιτροπή στο διάλογο με τις ΜΜΕ και τους εκπροσώπους τους.

Βάσει εκτεταμένων ερευνών, αναλύσεων, δημοσκοπήσεων και εμπειριών σε επίπεδο πολιτικής, η Πράσινη Βίβλος έθεσε δέκα ερωτήματα όσον αφορά **δύο θεμελιώδη ζητήματα για την Ευρώπη**: *πώς θα αυξηθεί ο αριθμός των επιχειρηματιών και πώς θα δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερες επιχειρήσεις να αναπτυχθούν*. Ως συνέχεια της Πράσινης Βίβλου, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών που διεξήχθη το Μάρτιο του 2003, να υποβάλει **πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα** στο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004.

Το εν λόγω πρόγραμμα δράσης παρέχει το **στρατηγικό πλαίσιο για την τόνωση της επιχειρηματικότητας**, βάσει των δημόσιων διαβουλεύσεων που ακολούθησαν την έκδοση της Πράσινης Βίβλου. Οι διαβουλεύσεις αυτές υποστήριξαν, κατά κανόνα, τις εν εξελίξει δραστηριότητες της Επιτροπής, αλλά έκριναν απαραίτητη την καταβολή εντονότερων προσπαθειών σε ορισμένους τομείς. Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα δράσης συμπληρώνει το έργο που έχει ήδη ξεκινήσει, ιδίως στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα¹⁴ που εγκρίθηκε με την απόφαση 2000/819/EK του Συμβουλίου, χωρίς να μεταβάλλει τους στόχους και τους τομείς δράσης που ορίζονται στην εν λόγω απόφαση, μέσω στοχοθετημένων ενεργειών.

2. Πανευρωπαϊκή συζήτηση για την τόνωση της επιχειρηματικότητας

Η **δημόσια συζήτηση** που πραγματοποιήθηκε με έναυσμα την Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα προσέλκυσε μεγάλο ενδιαφέρον εντός και εκτός Ευρώπης. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς μοιράστηκαν με προθυμία τις γνώσεις τους, τις οποίες συγκέντρωσαν μέσω της καθημερινής συναλλαγής τους με επιχειρήσεις ή μέσω έρευνας. Η Πράσινη Βίβλος εξετάστηκε στο πλαίσιο διαφόρων εκδηλώσεων και υποβλήθηκαν 240 γραπτές παρεμβάσεις τόσο από ιδιώτες όσο και από οργανισμούς που αντιπροσώπευαν πολλούς φορείς, όπως εθνικές, περιφερειακές και τοπικές δημόσιες αρχές, επιχειρηματίες, επιχειρηματικές οργανώσεις, παρόχους υπηρεσιών στήριξης, πανεπιστήμια και ομάδες προβληματισμού¹⁵.

Αν και επιβεβαίωσαν τις κυριότερες προκλήσεις της Πράσινης Βίβλου, οι συμμετέχοντες επισήμαναν πλήθος **τομέων για την ανάληψη δράσης**, καθιστώντας

---

¹³ Πράσινη Βίβλος με τίτλο *«[Επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη](#)»*, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2003) 27 τελικό, 21.01.2003.

¹⁴ *«[Πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις \(ΜΜΕ\) \(2001-2005\)](#)»*, απόφαση 2000/819/EK του Συμβουλίου της 20.12.2000, ΕΕ L 333 της 29.12.2000, σ. 84-91.

¹⁵ Όλες οι παρεμβάσεις που αποστάληκαν σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς και η έκθεση στην οποία συνοψίζονται τα κύρια αποτελέσματα βρίσκονται στην ακόλουθη ιστοσελίδα http://europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/green_paper/index.htm.

σαφές ότι δεν υπάρχει *καμία μαγική συνταγή* για τη δημιουργία επιχειρηματικότερης Ευρώπης. Το ανεκμετάλλευτο δυναμικό της Ευρώπης φαίνεται ότι πηγάζει από ένα περίπλοκο σύνολο αλληλεπιδρώντων συνθηκών-πλαισίων, νοοτροπίας και προσόντων. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά οι κυριότερες τάσεις που διαγράφονται από τις απαντήσεις που αποστάληκαν.

Οι επικρατούσες τάσεις ως προς την επιχειρηματικότητα και η ανισορροπία μεταξύ των **κινδύνων και των ανταμοιβών** φαίνεται να ευθύνονται για το γεγονός ότι πολλοί Ευρωπαίοι είναι ελάχιστα διατεθειμένοι να γίνουν επιχειρηματίες. Επιπροσθέτως, υπάρχουν λιγότεροι δυνητικοί διάδοχοι για να αναλάβουν τον αυξανόμενο αριθμό των επιχειρήσεων που ανήκουν σε επιχειρηματίες οι οποίοι πλησιάζουν σε ηλικία συνταξιοδότησης. Η εκπαίδευση σχετικά με την επιχειρηματικότητα θεωρήθηκε σημαντικός τρόπος για τη δημιουργία περισσότερο επιχειρηματικής νοοτροπίας μεταξύ των νέων. Για να ελαττωθεί το βάρος που συνεπάγεται ο κίνδυνος, πρέπει να εξεταστούν οι σοβαρές συνέπειες της αποτυχίας και η ανάγκη αποδοχής χαμηλότερου βαθμού κοινωνικής ασφάλειας. Κρίθηκε απαραίτητο να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες προκειμένου να διευκολυνθούν οι **μεταβιβάσεις επιχειρήσεων**, ιδίως όσον αφορά τις οικογενειακές επιχειρήσεις.

Η **χρηματοδότηση** θεωρείται διαρκώς πιο επιτακτικό ζήτημα, λόγω της εντεινόμενης νοοτροπίας βαθμολόγησης και των προτεινόμενων νέων κανόνων περί επάρκειας κεφαλαίων για τις τράπεζες (Βασιλεία II)¹⁶. Η **φορολογία** των μη διανεμηθέντων κερδών ή των ιδιωτικών επενδύσεων κρίθηκε εμπόδιο στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων και στην κατάρτιση υγιέστερων ισολογισμών, που συνιστούν απαραίτητα στοιχεία όχι μόνο για να αποδεσμευθεί το αναπτυξιακό δυναμικό των επιχειρήσεων, αλλά και για να εξασφαλιστεί οικονομικότερη χρηματοδότηση.

Όσον αφορά τη βελτίωση των **επιδόσεων**, οι απαντώντες ανέφεραν ότι οι επιχειρηματίες πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ποιοτική και στοχοθετημένη στήριξη, καθοδήγηση και κατάρτιση. Οι όμιλοι επιχειρήσεων μπορούν να προωθήσουν την ανάπτυξη, το πανευρωπαϊκό εμπόριο και τη διεθνοποίηση, ενώ η παροχή στήριξης προς παράγωγες επιχειρήσεις και οι αποτελεσματικότερες ανταλλαγές μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων μπορούν να προαγάγουν την καινοτομία.

Γινόταν συχνά λόγος για τις **διοικητικές και κανονιστικές επιβαρύνσεις**, ιδίως για τη συμμόρφωση με τις φορολογικές και απασχολησιακές απαιτήσεις, οι οποίες είναι περίπλοκες, χρονοβόρες και δαπανηρές. Για τη διαμόρφωση καλύτερου διοικητικού και κανονιστικού πλαισίου, οι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής πρέπει να διατηρήσουν το **διάλογο με τις ΜΜΕ** και τους εκπροσώπους τους. Επιπροσθέτως, από τις παρεμβάσεις των απαντώντων θα μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η πρόσβαση των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις έχει περιθώρια βελτίωσης και ότι εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις για την **εσωτερική αγορά** και τη διάρθρωση του **συστήματος κρατικών ενισχύσεων**.

Πολλοί απαντώντες τάχθηκαν υπέρ της επιλογής **συντονισμένης προσέγγισης** που πρόβαλε η Πράσινη Βίβλος. Οι απαντώντες ζήτησαν να ενισχυθεί η ανοικτή μέθοδος

¹⁶

Ανασκόπηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τις τράπεζες και τις επιχειρήσεις επενδύσεων. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. έγγραφο εργασίας «[Commission Services Third Consultation Paper](#)», 01.07.2003.

συντονισμού¹⁷ με τη συστηματικότερη παρακολούθηση των παρεχόμενων συστάσεων και της εφαρμογής τους από τα κράτη μέλη. Για να ληφθούν υπόψη οι διάφορες προκλήσεις και ανάγκες στην ΕΕ, ο συντονισμός δεν πρέπει να περιλαμβάνει μόνο τις εθνικές κυβερνήσεις αλλά, συχνότερα, και τις περιφέρειες, οι οποίες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην παροχή υποδομής, δικτύων και υποστήριξης που προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των επιχειρηματιών στο πλαίσιο των περιφερειών τους. Ο συντονισμός κρίνεται επίσης απαραίτητος μεταξύ όλων των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς που επηρεάζουν την επιχειρηματικότητα, όπως η έρευνα, η καινοτομία, η φορολογία ή η απασχόληση.

3. Πέντε στρατηγικοί τομείς πολιτικής

Βάσει των δημόσιων διαβουλεύσεων, σκοπός του προγράμματος δράσης είναι να παροτρύνει περισσότερα άτομα να αναλάβουν επιχειρηματική δραστηριότητα και να συμβάλει στην ευδοκίμηση των επιχειρηματιών, βοηθώντας τους να υλοποιήσουν πλήρως τις φιλοδοξίες τους και διαμορφώνοντας ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον. Για να επεκτείνει την ατζέντα της επιχειρηματικότητας, η Επιτροπή θα δραστηριοποιηθεί σε **πέντε στρατηγικούς τομείς πολιτικής**¹⁸ τους οποίους οι απαντώντες στην Πράσινη Βίβλο θεώρησε νευραλγικούς για την τόνωση του επιχειρηματικού δυναμισμού που παρατηρείται σήμερα στην ΕΕ.

- Καλλιέργεια επιχειρηματικής νοοτροπίας
- Παρότρυνση περισσότερων ατόμων να γίνουν επιχειρηματίες
- Προετοιμασία των επιχειρηματιών για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα
- Βελτίωση της ροής της χρηματοδότησης
- Δημιουργία φιλικότερου κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου για τις ΜΜΕ

Κατά την προώθηση της ατζέντας για την επιχειρηματικότητα, η ΕΕ αντιμετωπίζει διττή πρόκληση: απαιτούνται **συντονισμός και εστίαση** για τη δημιουργία συνεργειών και την επίτευξη πραγματικής προόδου. Ωστόσο η πολιτική πρέπει να συνυπολογίσει τις διαφορετικές ανάγκες των επιχειρηματιών, οι οποίοι διοικούν επιχειρήσεις που κυμαίνονται από πανεπιστημιακές παράγωγες επιχειρήσεις μέχρι οικογενειακές ΜΜΕ και κοινωνικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι χώρες και οι περιφέρειες διαθέτουν ένα μοναδικό κράμα ισχυρών και αδύναμων σημείων που επηρεάζουν το επιχειρηματικό πνεύμα τους και το επιχειρησιακό περιβάλλον τους.

Για να επιτύχει τα βέλτιστα αποτελέσματα, η Επιτροπή δεν μπορεί και δεν πρέπει να ενεργεί μόνη. Η επιτυχία εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την ενεργό συμμετοχή των κρατών μελών και των επιχειρηματικών οργανώσεων. Ως εκ τούτου, για να ανταποκριθεί κατάλληλα στις διάφορες επιχειρηματικές προκλήσεις, η Επιτροπή

¹⁷ Στο πλαίσιο αυτής της μεθόδου, η Επιτροπή παρέχει στα κράτη μέλη πλατφόρμα για τον καθορισμό δεικτών, στόχων και σημείων αναφοράς και για τη συλλογή ορθών πρακτικών σε τομείς πολιτικής κοινού ενδιαφέροντος, ώστε να τους δώσει τη δυνατότητα να βελτιώσουν τις δικές τους πολιτικές.

¹⁸ Με την επιφύλαξη των στόχων και των τομέων δράσης που ορίζονται στο πολυετές πρόγραμμα (απόφαση 2000/819/ΕΚ του Συμβουλίου).

καλεί τα **κράτη μέλη και τις επιχειρηματικές οργανώσεις** να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες εντός των πέντε στρατηγικών τομέων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, ανάλογα με το ποσό ενδείκνυται περισσότερο, ικανοποιώντας τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, η Επιτροπή, στηρίζοντας τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές των **κρατών μελών**, θα συνδράμει τους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής στη συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων και στην ανταλλαγή πολιτικών πρακτικών σε συναφείς τομείς δράσης.

Η δέσμευση της **επιχειρηματικής κοινότητας** συνιστά προϋπόθεση της επιτυχούς πολιτικής για την επιχειρηματικότητα. Ενδεικτικά, ο συνυπολογισμός των αναγκών των ΜΜΕ κατά την κατάρτιση πολιτικών μπορεί να αποβεί αποτελεσματικός μόνο με την ενεργό συμμετοχή των επιχειρήσεων και των εκπροσώπων τους, ενώ οι επιχειρηματικές οργανώσεις μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο ενδιάμεσου φορέα στις σχέσεις τραπεζών-επιχειρήσεων. Οι επιχειρηματίες μαθαίνουν καλύτερα από τη μεταξύ τους ανταλλαγή γνώσεων (ως καθοδηγητές ή στο πλαίσιο δικτύων). Επομένως, ο ρόλος τους στις δραστηριότητες προώθησης και στις εκπαιδευτικές δράσεις έχει ύψιστη σημασία όσον αφορά τη δημιουργία επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Το πρόγραμμα δράσης δίνει προτεραιότητα σε στοχοθετημένη σειρά **καίριων δράσεων**¹⁹, που θα αρχίσουν να εφαρμόζονται το 2004 και το 2005 και οι οποίες απευθύνονται τόσο στην Επιτροπή όσο και, στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, στους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς που είναι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής. Οι νέες δράσεις που θα εφαρμοστούν από το 2006 θα καθοριστούν με γνώμονα την ικανότητά τους να προσθέτουν αξία και την έμφαση που θα αποδίδουν στις δημόσιες συζητήσεις· παρατίθεται κατάλογος προτάσεων στο παράρτημα Ι.

3.1. Καλλιέργεια επιχειρηματικής νοοτροπίας

Στις δημόσιες διαβουλεύσεις υπογραμμίστηκε η ανάγκη να βελτιωθεί η εικόνα των επιχειρηματιών και να υπάρξει μεγαλύτερη πληροφόρηση όσον αφορά τη σταδιοδρομία του επιχειρηματία. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, θα **προωθήσει την επιχειρηματικότητα**, προβάλλοντας πρότυπα και εξαιρώντας την υπεύθυνη συμπεριφορά πολλών επιχειρηματιών που ανταποκρίνονται τόσο στις σημερινές όσο και στις μελλοντικές ανάγκες των κοινωνιών μας. Για να δοθεί σε όλους η δυνατότητα να αξιοποιούν ευκαιρίες που αντιστοιχούν στα προσόντα και τις φιλοδοξίες τους, οι δραστηριότητες προώθησης θα πρέπει να προβάλλουν διάφορους τύπους επιχειρηματία (π.χ. ο επιχειρηματίας που λειτουργεί με γνώμονα την επέκταση, ο βιοτέχνης, ο επιχειρηματίας μερικής απασχόλησης ή ο επιχειρηματίας συνεταιρισμού) και να εστιάζονται σε διάφορες ομάδες-στόχους.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ήδη τη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικά με την επιχειρηματικότητα σε αρκετές πόλεις της ΕΕ²⁰. Για να καλλιεργήσει την

---

¹⁹ Με την επιφύλαξη των στόχων και των τομέων δράσης που ορίζονται στο πολυετές πρόγραμμα (απόφαση 2000/819/ΕΚ του Συμβουλίου).

²⁰ Το δίκτυο της Επιτροπής PAXIS και το Eurocities άρχισαν να εφαρμόζουν ένα πειραματικό πρόγραμμα με στόχο τη διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Ημέρας των Επιχειρηματιών (www.entrepreneurday.org).

επιχειρηματική νοοτροπία και τα συναφή προσόντα μεταξύ των νέων, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να προαγάγει την **εκπαίδευση σχετικά με την επιχειρηματικότητα**.

Η επιχειρηματική εκπαίδευση θα πρέπει να είναι διαθέσιμη για φοιτητές και ερευνητές σε όλους τους κλάδους, ιδιαίτερα δε στα πολυτεχνεία. Το ταίριασμα επιστημονικού δυναμικού και επιχειρηματικών ικανοτήτων θα βοηθήσει την εμπορευματοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσω εταιρειών τεχνοβλαστών και περισσότερων νέων εταιρειών στους τομείς που βασίζονται στη γνώση.²¹

Καίρια δράση: Ανάπτυξη της επιχειρηματικής νοοτροπίας μεταξύ των νέων

Στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, η Επιτροπή και οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες επανεξέτασαν τις προσεγγίσεις πολιτικής όσον αφορά την εκπαίδευση σχετικά με την επιχειρηματικότητα στην ΕΕ²². Σύμφωνα με τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα, η επιχειρηματικότητα αποκτά μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και έχουν δρομολογηθεί πολλές πρωτοβουλίες πολιτικής. Οι εργασίες θα εστιαστούν πλέον στην ανταλλαγή πείρας όσον αφορά πολύτιμα πολιτικά μέσα και στη διασφάλιση υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης σχετικά με την επιχειρηματικότητα για κάθε μαθητή σε όλη την ΕΕ.

Το 2004, η Επιτροπή θα διοργανώσει διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού σχετικά με τη χρήση των μικροεπιχειρήσεων (επιχειρήσεις μαθητών που παράγουν και πωλούν πραγματικά προϊόντα ή παρέχουν πραγματικές υπηρεσίες σε προστατευόμενο περιβάλλον). Το 2005, η Επιτροπή, από κοινού με ομάδα εμπειρογνομώνων, θα παρουσιάσει παράγοντες επιτυχίας και κινδύνου, στόχους πολιτικής, συστάσεις και υλικό προώθησης (επιτυχημένες περιπτώσεις, παραδείγματα ορθών πρακτικών) με βάση μελέτες περιπτώσεων και αξιολογήσεις.

Για να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές έχουν πρόσβαση σε μαθήματα σχετικά με την επιχειρηματικότητα, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εντάξουν την εκπαίδευση σχετικά με την επιχειρηματικότητα σε όλα τα σχολικά προγράμματα και να παρέχουν στα σχολεία την κατάλληλη υποστήριξη, ώστε να τους δώσουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν αποτελεσματικά εκπαιδευτικά προγράμματα υψηλής ποιότητας. Οι εθνικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να διοργανώσουν ενημερωτικές εκστρατείες, να προμηθεύσουν υλικό κατάρτισης, να επιμεληθούν εκπαιδευτικά μαθήματα για δασκάλους και, από κοινού με τις επιχειρηματικές οργανώσεις, να εντάξουν ενεργά τους επιχειρηματίες σε προγράμματα διδασκαλίας.

Τα αποτελέσματα του έργου της Επιτροπής για την εκπαίδευση σχετικά με την επιχειρηματικότητα, όσον αφορά τους στόχους και τους τομείς όπου απαιτείται μεγαλύτερη υποστήριξη, θα συνυπολογιστούν κατά την εκπόνηση και την εφαρμογή των κοινοτικών προγραμμάτων κατάρτισης, εκπαίδευσης και νεολαίας.

3.2. Παρότρυνση περισσότερων ατόμων να γίνουν επιχειρηματίες

Παρά την κοινή διαπίστωση ότι ο κίνδυνος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την επιχειρηματικότητα, οι απαντώντες στην Πράσινη Βίβλο, για να ενθαρρύνουν

²¹ Η Επιτροπή θα αναγγείλει νέα μέτρα για την επιχειρηματική καινοτομία μέσα στο 2004.

²² «[Best Procedure project on Education and training for entrepreneurship](#)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοέμβριος 2002 και «Making progress in promoting entrepreneurial attitudes and skills through Primary and Secondary education» (υπό έκδοση).

περισσότερα άτομα να γίνουν επιχειρηματίες, ζήτησαν να υπάρξει όχι μόνο η δυνατότητα γρήγορης και οικονομικής καταχώρισης των επιχειρήσεων στα μητρώα, αλλά και η δικαιότερη **αντιστάθμιση μεταξύ του αντιμετωπιζόμενου κινδύνου και των δυνητικών οφελών**.

Τα τελευταία χρόνια έχει συντελεστεί αξιόλογο έργο σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών προκειμένου να διευκολυνθεί η διοίκηση νεοσύστατων επιχειρήσεων²³. Για να καταστήσει λιγότερο επαχθές το βάρος του κινδύνου, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, θα εξακολουθήσει να ασχολείται με τις αρνητικές επιπτώσεις της **επιχειρηματικής αποτυχίας** και θα αρχίσει να εξετάζει τις επιλογές που παρουσιάζονται στους επιχειρηματίες όσον αφορά την ασφάλισή τους, στο πλαίσιο των συστημάτων **κοινωνικής ασφάλισης**, από τους κινδύνους που διατρέχουν.

Ο μελλοντικός επιχειρηματίας μπορεί να περιορίσει τον κίνδυνο αποτυχίας εάν εξαγοράσει υπάρχουσα επιχείρηση αντί να ιδρύσει μια επιχείρηση από το μηδέν. Σύμφωνα με έρευνες, στην Αυστρία το 96% των **μεταβιβάσεων επιχειρήσεων** επιβιώνει την πρώτη πενταετία μετά τη μεταβίβαση, έναντι ποσοστού 75% των νεοσύστατων επιχειρήσεων²⁴. Η Επιτροπή, αφού διευκόλυνε τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη σύσταση του 1994 περί της μεταβίβασης των ΜΜΕ²⁵, θα αρχίσει να επικεντρώνεται διαρκώς περισσότερο στην ευρύτερη προβολή της δυνατότητας ανάληψης επιχειρηματικής δραστηριότητας με αυτό τον τρόπο.

Δεδομένων των **μεταβαλλόμενων απαιτήσεων στην κοινωνία**, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και των προσδοκιών των καταναλωτών όσον αφορά τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων, εμφανίζονται νέες απαιτήσεις σε τομείς όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η κινητικότητα ή το περιβάλλον. Επειδή αυτοί οι τομείς σχετίζονται ή εντάσσονται στο δημόσιο βίο, ο δημόσιος τομέας μπορεί να είναι πελάτης ή ανταγωνιστής. Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας²⁶ προσφέρουν ήδη παραδείγματα παροχής υπηρεσιών σε τομείς εναλλακτικούς ή συμπληρωματικούς του δημόσιου τομέα. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, θα εξετάσει τους φραγμούς στην ανάπτυξη τόσο των εμπορικών όσο και των μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων στους εν λόγω τομείς. Με σκοπό την εκπόνηση μελλοντικής δράσης, η Επιτροπή αναλύει επί του παρόντος το ρόλο των κοινωνικών επιχειρήσεων.

Καίρια δράση: Μικρότερος στιγματισμός της αποτυχίας

Οι αποτυχημένοι επιχειρηματίες στιγματίζονται καθώς, π.χ., διστάζουν να προβούν σε παραγγελίες ή καλούνται να παράσχουν πρόσθετες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις. Απαιτείται καλύτερη γνώση της αποτυχίας των επιχειρήσεων, όπως

²³ «[Benchmarking the administration of business start-ups](#)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιανουάριος 2002.

²⁴ «Business transfers and successions in Austria», Austrian Institute for Small Business Research, 2002.

²⁵ Σε συνέχεια της [σύστασης 94/1069/ΕΚ της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 1994 περί της μεταβίβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων](#) (ΕΕ L 385 της 31.12.1994, σ. 14-17), η Επιτροπή υπέβαλε το 2002 και το 2003 [εκθέσεις](#) σχετικά με τις θέσεις εμπειρογνομόνων όσον αφορά τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για τη βελτίωση του πλαισίου των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων και την επιτάχυνση της εφαρμογής της εν λόγω σύστασης από τα κράτη μέλη.

²⁶ Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας περιλαμβάνουν συνεταιρισμούς, ταμεία αλληλασφάλισης, ενώσεις και ιδρύματα και δραστηριοποιούνται σε συνθήκες που κρίνονται λιγότερο κερδοφόρες από τις επιχειρήσεις που διευθύνονται από επενδυτές.

διαχωρισμός μεταξύ έντιμης και ανέντιμης πτώχευσης, ώστε να απαλειφθεί το στίγμα της αποτυχίας. Από τη συγκριτική αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το 2003, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και εξωτερικών εμπειρογνομόνων, προέκυψαν στόχοι, δείκτες και συστάσεις για τον περιορισμό των σοβαρών νομικών και κοινωνικών συνεπειών που επιφέρει η αποτυχία²⁷.

Στις εκθέσεις προόδου για το πρόγραμμα δράσης, η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη να προσκομίσουν στοιχεία σχετικά με τη δράση που ανέλαβαν ή σχεδιάζουν να αναλάβουν προκειμένου να συμμορφωθούν με τις συστάσεις. Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή θα επανεξετάσει τις εργασίες αυτές, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Για να κατανοηθεί καλύτερα η αποτυχία και να αποσυνδεθεί η έννοια της «πτώχευσης» από την έννοια της «κακής συμπεριφοράς», η Επιτροπή, από κοινού με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, θα καταρτίσει το 2004 πληροφορίες σχετικά με τις αρχές της πτώχευσης, την έγκαιρη προειδοποίηση για την εμφάνιση χρηματοοικονομικών δυσχερειών, τους λόγους αποτυχίας και τους φραγμούς στην επανεκκίνηση και θα παρουσιάσει πορτρέτα αποτυχημένων επιχειρηματιών ή επιχειρηματιών που εκμεταλλεύτηκαν την ευκαιρία μιας νέας αρχής. Οι πληροφορίες αυτές, οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε εκστρατείες προώθησης ή σε μαθήματα διδασκαλίας, αναμένεται να οδηγήσουν στην ευρύτερη αποδοχή της αποτυχίας και να περιορίσουν την απροθυμία συνεργασίας με αποτυχημένους επιχειρηματίες.

Για να διευκολυνθούν οι επιχειρηματίες που αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομικά προβλήματα να υπερνικήσουν το φόβο που έχουν όσον αφορά τη γνωστοποίηση των προβλημάτων τους και την έγκαιρη αναζήτηση βοήθειας, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, θα επικεντρώσει τις προσπάθειές της στη ευχερέστερη ανταλλαγή πείρας όσον αφορά την προβολή και τη χρήση προληπτικών μέτρων. Έως το 2005, η Επιτροπή θα έχει καταρτίσει, με τη συνεργασία ομάδας εμπειρογνομόνων, δοκιμές αυτοαξιολόγησης για επιχειρηματίες με σκοπό να εκτιμήσουν τη χρηματοοικονομική κατάστασή τους, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την παρεχόμενη στήριξη και τις ισχύουσες διαδικασίες που αποβλέπουν στην αποφυγή της αποτυχίας.

Καίρια δράση: Ευχερέστερες μεταβιβάσεις επιχειρήσεων

Η δραστική αύξηση των αναμενόμενων μεταβιβάσεων επιχειρήσεων κατά τα προσεχή έτη θα επηρεάσει ιδιαίτερα τις πολυάριθμες οικογενειακές επιχειρήσεις, οι οποίες συνιστούν νευραλγικό τμήμα της επιχειρηματικής κοινότητας της ΕΕ. Η ΕΕ πρέπει να αποτρέψει το κλείσιμο αυτών των επιχειρήσεων που θα οφείλεται όχι στην έλλειψη ανταγωνιστικότητας, αλλά απλώς στα εμπόδια σε φορολογικό και νομικό επίπεδο ή στην απουσία διαδόχου.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να επικουρεί τους εθνικούς και τους περιφερειακούς αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής φορείς όσον αφορά τη διευκόλυνση των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, κυρίως με σκοπό τη διασφάλιση της συνέχισης των πολλών βιώσιμων οικογενειακών επιχειρήσεων στην ΕΕ. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να παροτρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη σύσταση

²⁷

«[Study: Bankruptcy and a fresh start](#)», Ιούλιος 2002 και «[Final report of the expert group on the Best Project on Restructuring, bankruptcy and a fresh start](#)», Σεπτέμβριος 2003, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

περί μεταβιβάσεων επιχειρήσεων και θα εντείνει τις προσπάθειες για την καλύτερη ενημέρωση των υποψηφίων επιχειρηματιών σχετικά με τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων. Τούτο μπορεί, π.χ., να περιλαμβάνει την παροχή βοήθειας σε εθνικούς και περιφερειακούς αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής φορείς όσον αφορά την προώθηση χώρων για αγοραστές και πωλητές επιχειρήσεων. Ειδικότερες δράσεις θα παρουσιαστούν στην επικείμενη ανακοίνωση σχετικά με τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων το 2004.

Καίρια δράση: Επανεξέταση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης για τους επιχειρηματίες

Έως το 2005, η Επιτροπή θα υποβάλει επισκόπηση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης για τους αυτοαπασχολούμενους και τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων τους και άλλων συντηρούμενων ατόμων, καθώς και για τις συνέπειες της μετάβασης από ένα καθεστώς σε ένα άλλο. Τούτο περιλαμβάνει την ασφάλιση ασθενείας, την εγγύηση εισοδήματος σε περίπτωση ανικανότητας προς εργασία ή παύσης των δραστηριοτήτων, τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα (σε σχέση με τα συστήματα που ισχύουν για τους μισθωτούς), η υπαγωγή σε προαιρετικά συστήματα, οι αδικαιολόγητες απώλειες για τους νέους επιχειρηματίες δικαιωμάτων που απέκτησαν σε άλλη σταδιοδρομία και τα ειδικά συστήματα που προορίζονται για τους νέους επιχειρηματίες. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορέσει να αξιολογηθεί ποσοτικά ο συνολικός κίνδυνος που συνδέεται με την επιχειρηματικότητα και να καθοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια η επιρροή που ασκεί η κοινωνική ασφάλιση στην επιλογή της ανάληψης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, το 2005 η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη να καθορίσουν τους τομείς στους οποίους προτίθενται να αναλάβουν δράση. Ακολούθως, η Επιτροπή θα διοργανώσει ανταλλαγή πείρας με τη συμμετοχή εξωτερικών εμπειρογνομόνων σχετικά με τον καλύτερο τρόπο για την επίτευξη προόδου. Τούτο θα οδηγήσει στον εντοπισμό ορθών πρακτικών, ώστε να διευκολυνθούν τα κράτη μέλη στην προσαρμογή των συστημάτων τους στο βαθμό που κρίνεται αναγκαίο.

3.3. Προετοιμασία των επιχειρηματιών για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα

Η Επιτροπή, ανταποκρινόμενη στο αίτημα των απαντώντων στην Πράσινη Βίβλο για υπηρεσίες στήριξης υψηλής ποιότητας με γνώμονα τον πελάτη, θα εξακολουθήσει να προωθεί την πρόσβαση στη στήριξη υψίστου επιπέδου και την κατάρτιση σε θέματα διοίκησης για επιχειρηματίες κάθε προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των ομάδων με ιδιαίτερες ανάγκες όπως οι **γυναίκες επιχειρηματίες και οι επιχειρηματίες που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες**. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προωθήσει την πρόσβαση σε στήριξη επιχειρηματιών κάθε προέλευσης και σε περιοχές με χαμηλές επιχειρηματικές επιδόσεις μέσω των διαρθρωτικών ταμείων²⁸.

²⁸

Το έργο της Επιτροπής για τη βελτίωση των υπηρεσιών στήριξης περιλαμβάνει το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «[Δημιουργία υπηρεσιών στήριξης υψηλής ποιότητας για τις επιχειρήσεις](#)» [SEC (2001) 1937, 28.11.2001], το έγγραφο «[Benchmarking of Business Incubators](#)» (Φεβρουάριος 2002), το έγγραφο «[Ορθές πρακτικές για την προώθηση της γυναικείας](#)

Σύμφωνα με τους απαντώντες, η ώθηση της επιχειρηματικής ανάπτυξης μπορεί να προέλθει από την ενεργό στήριξη των ΜΜΕ στις προσπάθειες **διεθνοποίησης** που καταβάλλουν. Η διεθνοποίηση δεν παρέχει μόνο πρόσβαση σε ευρύτερη αγορά αλλά, προσφέροντας τη δυνατότητα δραστηριοποίησης σε διάφορες αγορές, δύναται επίσης να αποφέρει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα έναντι των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε μία μόνο χώρα.

Πρέπει να παρέχεται στήριξη στις ΜΜΕ ώστε να αξιοποιούν πλήρως τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στο πλαίσιο της **οικονομίας που βασίζεται στη γνώση**. Εκτός από την αποτελεσματικότερη μεταβίβαση γνώσεων μεταξύ της ερευνητικής και της επιχειρηματικής κοινότητας, τη διαθεσιμότητα ειδικευμένου προσωπικού σε μια σύγχρονη οργάνωση της εργασίας και την αποδοτική προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην καινοτομία «αξίας» (π.χ. νέα επιχειρηματικά μοντέλα ή νέες στρατηγικές ή σχέδια εμπορίας), που αποκτά διαρκώς μεγαλύτερη σημασία, ιδίως για τις μικρότερες επιχειρήσεις²⁹.

Η Επιτροπή θα προαγάγει **τα δίκτυα, τις εκδηλώσεις συνεργασίας και τους ομίλους** για να βοηθήσει τους επιχειρηματίες στην οικοδόμηση στρατηγικών σχέσεων συνεργασίας, την ευχερέστερη πρόσβαση στη γνώση και τη σφυρηλάτηση επιχειρηματικών δεσμών εντός και εκτός ΕΕ. Η Επιτροπή θα ενισχύσει το ρόλο των ευρωπαϊκών δικτύων στήριξης «ευρωπαϊκά κέντρα πληροφόρησης» και «κέντρα αναδιανομής της καινοτομίας», εμπλέκοντάς τα στην προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας και διασφαλίζοντας απλουστευμένη παροχή όλων των πανευρωπαϊκών υπηρεσιών στήριξης, όχι μόνο μέσω αυτών των δικτύων, αλλά και μέσω των κέντρων επιχειρηματικής καινοτομίας.

Πέραν της δέσμευσης του Συμβουλίου να αυξήσει τις επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης (Ε&ΤΑ) και μιας δημόσιας συζήτησης το 2002, η Επιτροπή υπέβαλε το 2003 πρόγραμμα δράσης με σκοπό την αύξηση των επενδύσεων στην Ε&ΤΑ στο 3% του ΑΕγχΠ μέχρι το 2010³⁰. Επιπροσθέτως, το 6ο πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης παρέχει κονδύλια στις ΜΜΕ, με την εξασφάλιση ποσοστού ύψους 15% του προϋπολογισμού και την πρόβλεψη ειδικών δραστηριοτήτων για αυτές³¹.

Η Επιτροπή διεύρυνε προσφάτως το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού απαλλαγής των ΜΜΕ κατά κατηγορία, ώστε να εξαιρεθούν από την κοινοποίηση οι ενισχύσεις

επιχειρηματικότητα» (Δεκέμβριος 2002), το Ευρωπαϊκό δίκτυο για την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας (WES), την ευρωπαϊκή διάσκεψη για τους επιχειρηματίες που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες (Ιούνιος 2003) και τις εκθέσεις για την εφαρμογή του Χάρτη. Η κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL παρέχει κονδύλια για τη στήριξη επιχειρηματιών από ομάδες μειονεκτούντων ατόμων και την άρση των φραγμών στις κοινωνικές επιχειρήσεις και συνιστά πηγή μέτρων ορθής πρακτικής με σκοπό τη στήριξη των επιχειρηματιών κάθε χώρας με χαμηλές επιχειρηματικές επιδόσεις. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Πολιτική για την καινοτομία: επικαιροποίηση της προσέγγισης της Ένωσης με βάση τη στρατηγική της Λισσαβόνας», COM (2003) 112 τελικό, 11.03.2003.

29

30

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης (Μάρτιος 2002), ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Περισσότερη έρευνα για την Ευρώπη: στόχος 3% του ΑΕγχΠ» [COM (2002) 499 τελικό, 11.09.2002], και ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Επενδύοντας στην έρευνα: το πρόγραμμα δράσης για την Ευρώπη» [COM (2003) 226 τελικό, 04.06.2003].

31

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κοινοτικά προγράμματα Ε&ΤΑ, επισκεφθείτε τη διεύθυνση www.cordis.lu.

για την E&TA που χορηγούνται στις ΜΜΕ. Ως προς την καινοτομία, η Επιτροπή θα μελετήσει τις ιδιαίτερες ανάγκες των διαφόρων φορέων, ιδίως των ΜΜΕ, κατά την προσαρμογή στις μεταβολές και την ενσωμάτωση της γνώσης στην παραγωγή, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Δεδομένης της σημασίας του θέματος αυτού, η Επιτροπή θα καταρτίσει το 2004 πρόγραμμα δράσης αποκλειστικά αφιερωμένο στην καινοτομία. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα εξετάσει στοιχεία που μαρτυρούν αδυναμίες της αγοράς που εμποδίζουν την καινοτομία, ανάλογα με τον τύπο του φορέα, τις δραστηριότητες και την τοποθεσία, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών συγκρίσεων εντός και εκτός της ΕΕ, καθώς και της ανάγκης εξεύρεσης των κατάλληλων μέσων αντιμετώπισης. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να προωθεί την καινοτομία μέσω της ανταλλαγής πείρας όσον αφορά τις περιφερειακές πολιτικές για την καινοτομία, τους μηχανισμούς μεταφοράς τεχνολογίας και την προβολή των δραστηριοτήτων του ηλεκτρονικού επιχειρείν³².

Όπως αναφέρθηκε στην Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα και επιβεβαιώθηκε κατά τη δημόσια συζήτηση, στην Ευρώπη εμφανίζονται ελάχιστες **ταχώς αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις (ΤΑΕ)**, οι οποίες αποτελούν την αιχμή του δόρατος της καινοτομίας και του επιχειρηματικού δυναμισμού. Η επιχειρηματική ανάπτυξη σπανίως αποτελεί προϊόν τύχης: απαιτείται σαφής αναπτυξιακός προσανατολισμός και, κυρίως, η κατάλληλη νοοτροπία. Είναι αποδεδειγμένο ότι οι επιχειρηματίες αναζητούν έμπνευση σε επιτυχημένα πρότυπα³³. Η Επιτροπή θα προσπαθήσει να συγκεντρώσει ορθές πρακτικές πολιτικής για να διευρύνει τα πρότυπα και να παράσχει την ενδεικνυόμενη στήριξη σε δυνητικές ΤΑΕ.

Καίρια δράση: Παροχή εξατομικευμένης στήριξης προς τις γυναίκες και τις εθνοτικές μειονότητες

Οι ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών επιχειρηματιών και των επιχειρηματιών που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες δεν ικανοποιούνται από τους φορείς παροχής στήριξης. Στο πλαίσιο των εργασιών που έχουν ήδη δρομολογηθεί με σκοπό να προαχθεί η γυναικεία επιχειρηματικότητα, από το 2004 η Επιτροπή θα συνδράμει τις εθνικές και τις περιφερειακές αρχές κατά την εξέταση των τομέων όπου οι ανάγκες των γυναικών επιχειρηματιών εξακολουθούν να ικανοποιούνται ανεπαρκώς, κυρίως την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και σε επιχειρηματικά δίκτυα.

Βάσει της πείρας που έχει αποκτηθεί στο πλαίσιο της ανταλλαγής ορθών πρακτικών μέσω μελετών και δικτύων μεταξύ των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής, η Επιτροπή θα εφαρμόσει παρόμοια μεθοδολογία για την αντιμετώπιση των αναγκών των επιχειρηματιών που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες. Το 2004 και το 2005, η Επιτροπή θα εντοπίσει και θα αξιολογήσει μέτρα πολιτικής με σκοπό να καθορίσει τις ορθές πρακτικές για την παροχή βοήθειας προς τους επιχειρηματίες που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θα

³² [«Network of Innovating Regions in Europe \(IRE\)»](#), [«Improving Institutions for Technology Transfer to Enterprises»](#), [«PAXIS Pilot Action of Excellence on Innovative Start-ups»](#) και η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο [«Η προσαρμογή των πολιτικών για το ηλεκτρονικό επιχειρείν σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον: τα διδάγματα από την πρωτοβουλία Go Digital και οι μελλοντικές προκλήσεις»](#) [COM (2003) 148 της 27.03.2003].

³³ Βλ. επίσης «Bottlenecks and catalysts of entrepreneurial growth», καθηγητής Erkko Autio (υπό έκδοση).

παροτρύνει τα δίκτυα μεταξύ των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής και θα προσπαθήσει να επιτύχει την ενεργό συμμετοχή των οργάνων εκπροσώπησης των εθνικών μειονοτήτων στην οικοδόμηση καλύτερου διαλόγου σε κοινοτικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Καίρια δράση: Στήριξη των επιχειρήσεων κατά τη δημιουργία διεπιχειρησιακών σχέσεων

Η Επιτροπή θα στηρίζει τις εκδηλώσεις για τη σύναψη σχέσεων στις περιφέρειες της ΕΕ, οι οποίες παρέχουν στους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να συναντούν στρατηγικούς εταίρους (επιχειρηματίες, ερευνητές, χρηματοδότες, συμβούλους, καθοδηγητές, επιχειρηματικούς εταίρους και αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής) που μπορούν να τους βοηθήσουν να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους. Η Επιτροπή διαθέτει δίκτυο δυνητικών εταίρων, μέσω των επιχειρηματικών οργανώσεων, σε διάφορες βάσεις δεδομένων της Επιτροπής και στα ευρωπαϊκά κέντρα πληροφόρησης, τα κέντρα αναδιανομής της καινοτομίας και τα κέντρα επιχειρηματικής καινοτομίας. Έως τα μέσα του 2004, τα εν λόγω κέντρα θα διαθέτουν διοικητικά και υποστηρικτικά μέσα, καθώς και εργαλεία της τεχνολογίας της πληροφορίας για να υποστηρίζουν τις εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουν με συντονισμένο τρόπο. Η εμπειρία αυτή θα αξιολογηθεί κατά τη διάρκεια του 2005 ώστε να καθοριστεί η στρατηγική για τα επόμενα έτη.

Μετά τη συμμετοχή τους σε εκδηλώσεις για τη σύναψη σχέσεων, οι ΜΜΕ μπορούν να βασίζονται στα ευρωπαϊκά δίκτυα στήριξης των επιχειρήσεων, μέσω του ευρέος δικτύου γραφείων τους, για περισσότερες πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά, σε μια συγκεκριμένη χώρα ή σε μια ιδιαίτερη περιφέρεια.

Οι όμιλοι επιχειρήσεων μπορούν να διευκολύνουν τις ΜΜΕ στη δημιουργία κρίσιμης μάζας, στη συγκέντρωση πόρων, στην εξεύρεση επιχειρηματικών εταίρων ή στην παροχή πρόσβασης σε στρατηγικές πληροφορίες. Με βάση τις εργασίες της όσον αφορά την εξέταση των πολιτικών που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για τους ομίλους επιχειρήσεων³⁴ και καθιστώντας ευχερέστερη την ανταλλαγή πείρας όσον αφορά τη δημιουργία ομίλων επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο του προγράμματος «Καινοτόμες περιφέρειες στην Ευρώπη»³⁵, η Επιτροπή, το 2005, από κοινού με ομάδα διαχειριστών ομίλων επιχειρήσεων, θα καθορίσει και θα δοκιμάσει ένα υπόδειγμα για τη σφυρηλάτηση στρατηγικών δεσμών μεταξύ των ομίλων επιχειρήσεων στην ΕΕ.

3.4. Βελτίωση της ροής της χρηματοδότησης

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση έχει καίρια σημασία για τις επιχειρήσεις σε διάφορα στάδια ανάπτυξης. Πέραν των υφιστάμενων δυσχερειών που αναφέρθηκαν κατά τις δημόσιες διαβουλεύσεις, ιδίως όσον αφορά την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων, οι επιχειρήσεις πρέπει να προβλέπουν τη μεταβολή των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων λόγω της αυξημένης χρήσης συστημάτων

³⁴ Το 2003, η Επιτροπή διοργάνωσε σεμινάριο και σειρά συναντήσεων εμπειρογνομόνων, τα αποτελέσματα των οποίων διατίθενται στην «[Εκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων σχετικά με τους ομίλους επιχειρήσεων και τα δίκτυα](#)».

³⁵ <http://www.innovating-regions.org/>.

βαθμολόγησης και της προταθείσας μεταρρύθμισης των κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών («Βασιλεία II»), ως αποτέλεσμα των οποίων η τιμολόγηση των δανείων αντικατοπτρίζει ακριβέστερα τον κίνδυνο που συνδέεται με τον πελάτη.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή συμβάλλει στη βελτίωση του χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, μέσω των **χρηματοδοτικών μέσων** της³⁶ και φέρνοντας σε επαφή ΜΜΕ και χρηματοοικονομικούς φορείς ώστε να καταστήσει εφικτή την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και να διασφαλίσει την καλύτερη αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ΜΜΕ και της χρηματοοικονομικής κοινότητας³⁷.

Για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις στην πρόβλεψη των **μεταβολών στο χρηματοοικονομικό περιβάλλον**, η Επιτροπή θα προωθήσει, με τους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς που είναι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής, τη διαθεσιμότητα στήριξης για την ανταπόκριση σε απαιτητικότερες αξιολογήσεις κινδύνου. Θα καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να διατίθενται περισσότερες εγγυήσεις και δάνεια σε εύλογο κόστος, ιδίως για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η άρση των χαρτοφυλακίων δανεισμού από τους τραπεζικούς ισολογισμούς με την πώλησή τους σε θεσμικούς επενδυτές – *τιτλοποίηση* – μπορεί επίσης να αυξήσει την ικανότητα δανειοδότησης των τραπεζών προς τις ΜΜΕ.

Για να βελτιωθεί η κεφαλαιακή διάρθρωση των επιχειρήσεων και να σημειωθεί στροφή προς **υγιέστερους ισολογισμούς** πρέπει να επιτευχθεί φορολογική ουδετερότητα για τις διάφορες χρηματοδοτικές επιλογές. Για να αυξηθούν τα ίδια κεφάλαια και να τονωθεί περαιτέρω η ανάπτυξη των επιχειρήσεων, η Επιτροπή θα εντείνει τις προσπάθειές της για την αποτελεσματικότερη διαθεσιμότητα **κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, χρηματοδότησης επιχειρηματικών αγγέλων και επενδύσεων από ιδιώτες («επιχειρηματικοί άγγελοι»)**. Η Επιτροπή παρέχει επίσης κριτήρια για την αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη με σκοπό τη στήριξη της χρηματοδότησης μέσω κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου δυνάμει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων³⁸.

Καίρια δράση: Αύξηση των ιδίων κεφαλαίων και κατάρτιση υγιέστερων ισολογισμών στις επιχειρήσεις

Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει τα χρηματοδοτικά μέσα της για τις ΜΜΕ προκειμένου να διευκολύνει την επιχειρηματική ανάπτυξη, τονώνοντας τόσο τη δανειοληψία όσο και την παροχή ιδίων κεφαλαίων από το 2004. Με την επιφύλαξη της αξιολόγησης των χρηματοδοτικών μέσων, θα εφαρμοστούν αναθεωρημένα και απλουστευμένα χρηματοδοτικά μέσα το 2006. Τα μέσα αυτά, εκτός από την παροχή εγγυήσεων και την προώθηση της τιτλοποίησης, πρόκειται επίσης να εστιαστούν

³⁶ Τα χρηματοδοτικά μέσα γεφυρώνουν το χάσμα στις χρηματοοικονομικές αγορές, εστιαζόμενα στις νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, στις εγγυήσεις υπέρ των ΜΜΕ και στα κεφάλαια εκκίνησης. Αυτά καλύπτουν, μέσω του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, περίπου 322 εκατ. ευρώ και διοικούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

³⁷ Παραδείγματος χάριν, οι στρογγυλές τράπεζες τραπεζιτών και ΜΜΕ ή οι συζητήσεις στις οποίες συμμετέχουν χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρηματικές οργανώσεις για την κατάρτιση κώδικα συμπεριφοράς για τις τράπεζες όσον αφορά τις σχέσεις τους με ΜΜΕ πελάτες.

³⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Κρατικές ενισχύσεις και επιχειρηματικά κεφάλαια» (ΕΕ C 235 της 21.08.2001, σ. 3-11) και ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τα επιχειρηματικά κεφάλαια (ΣΔΕΚ), [COM (2003) 654 τελικό, 04.11.2003].

στην παροχή ιδίων κεφαλαίων για τις καινοτόμες ΜΜΕ που βασίζονται στην έρευνα.

Ενόψει της εκπνοής της ανακοίνωσης για τις κρατικές ενισχύσεις και τα επιχειρηματικά κεφάλαια το 2006, η Επιτροπή θα επανεξετάσει επίσης το 2004 και το 2005 το ρόλο των κρατικών ενισχύσεων στην αντιμετώπιση πιθανών αδυναμιών της αγοράς όσον αφορά τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ, ιδίως των νεοσύστατων επιχειρήσεων και εκείνων που έχουν γνώμονα την ανάπτυξη.

Η Επιτροπή πρόκειται να εξετάσει τα στοιχεία των εθνικών φορολογικών δομών που ευνοούν τη δανειοληψία έναντι της χρηματοδότησης μέσω ιδίων κεφαλαίων (ιδίως μη διανεμηθέντα κέρδη και άτυποι επενδυτές). Η Επιτροπή θα ξεκινήσει την εν λόγω εξέταση το 2004 και θα συγκροτήσει ταυτόχρονα ομάδα εργασίας στην οποία θα συμμετέχουν εμπειρογνώμονες των κρατών μελών. Ανάλογα με το αποτέλεσμα, η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τα ίδια κεφάλαια δυσμενώς από φορολογική άποψη να αναλάβουν δράση προκειμένου να διασφαλίσουν τη φορολογική ουδετερότητα. Το 2005 πρόκειται να υποβληθούν συστάσεις και οι υφιστάμενες ορθές πρακτικές.

3.5. Δημιουργία φιλικότερου κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου για τις ΜΜΕ

Σύμφωνα με τις διαβουλεύσεις, απαιτείται πραγματική μείωση και απλούστευση των **διοικητικών και κανονιστικών επιβαρύνσεων** σε συναφείς για τις επιχειρήσεις τομείς όπως η φορολογία, η απασχόληση ή το περιβάλλον. Εφόσον κρίνεται αναγκαίος κάποιος βαθμός κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων για τη ρύθμιση των αγορών ή την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, οι εθνικοί και περιφερειακοί φορείς που είναι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής πρέπει επίσης να προβλέπουν τη στήριξη των ΜΜΕ ώστε αυτές να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις περιστάσεις.

Το 2002, η Επιτροπή παρουσίασε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για την καλύτερη **ευρωπαϊκή διακυβέρνηση**, που αφορούσε τη βελτίωση της νομοθεσίας, την αξιολόγηση του αντικτύπου και τις διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερομένους³⁹, και θα εστιαστεί πλέον στην εφαρμογή του.

Η **εσωτερική αγορά** διευκόλυνε σημαντικά τη ζωή των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ. Αλλά η εσωτερική αγορά δεν έχει ολοκληρωθεί. Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια. Η στρατηγική της εσωτερικής αγοράς για την περίοδο 2003-2006⁴⁰ αποκτά θεμελιώδη σημασία για τις ΜΜΕ. Η εν λόγω στρατηγική εξετάζει συναφή για τις ΜΜΕ ζητήματα, όπως η άρση των φραγμών στις υπηρεσίες, ο περιορισμός του αντικτύπου των φορολογικών εμποδίων και η συμβολή στην επέκταση των

³⁹ Ανακοινώσεις της Επιτροπής: «[Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση: βελτίωση της νομοθεσίας](#)» [COM (2002) 275 τελικό, 05.06.2002], «[Αξιολόγηση του αντικτύπου](#)» [COM (2002) 276 τελικό, 05.06.2002], «[Σχέδιο δράσης: απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος](#)» [COM (2002) 278 τελικό 05.06.2002] και «[Προς ενίσχυση της διαβούλευσης και του διαλόγου - Γενικές αρχές και ελάχιστες προδιαγραφές για τη διαβούλευση των ενδιαφερομένων μερών από την Επιτροπή](#)» [COM (2002) 704 τελικό, 11.12.2002] και ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «[Ενημέρωση και απλούστευση του κοινοτικού κεκτημένου](#)» [COM (2003) 71 τελικό, 11.02.2003].

⁴⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «[Στρατηγική της εσωτερικής αγοράς προτεραιότητες 2003-2006](#)», COM (2003) 238 τελικό, 07.05.2003.

ευκαιριών συμμετοχής σε δημόσιες συμβάσεις μέσω της καλύτερης χρήσης του δικτύου δημοσίων συμβάσεων των κρατών μελών. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να προωθεί τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην τυποποίηση⁴¹.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να επιδιώκει, το 2004, την απλούστευση των **κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις**. Ειδικότερα, θα συνεχίσει την ανάπτυξη εργαλείου για τον εντοπισμό της ενίσχυσης που δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό. Αυτό το εργαλείο θα μπορούσε να περιορίσει τον εξονυχιστικό έλεγχο της Επιτροπής στον τομέα των ενισχύσεων και να αφήσει μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών ώστε τα κράτη μέλη να χορηγούν μικρά ποσά ενισχύσεων που θεωρείται απίθανο να προκαλέσουν στρεβλώσεις. Οι ΜΜΕ αναμένεται ότι θα αποκομίσουν αναλογικό όφελος από τα εν λόγω μέτρα.

Η Επιτροπή θα προωθήσει την αποτελεσματικότερη **διαβούλευση των ΜΜΕ**, ώστε να αποκτήσουν τη δυνατότητα να εκφράζουν την άποψή τους σχετικά με τις νέες πρωτοβουλίες σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και σχετικά με την ακρίβεια των υφιστάμενων κανονισμών και πρακτικών. Για να διασφαλιστεί ότι αυτές οι διαβουλεύσεις θα καλύπτουν όλες τις δημόσιες δραστηριότητες, απαιτείται εσωτερικός συντονισμός στις δημόσιες διοικήσεις.

Καίρια δράση: Ενημέρωση σχετικά με την άποψη των ΜΜΕ

Για να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα στην άποψη των ΜΜΕ κατά τη χάραξη της κοινοτικής πολιτικής, η Επιτροπή θα βελτιώσει την αξιολόγηση των επιπτώσεων των προτάσεων της ΕΕ στις ΜΜΕ, μέσα στο πλαίσιο της αξιολόγησης του επιχειρηματικού αντικτύπου που άρχισε να εφαρμόζεται πρόσφατα. Πέραν της ήδη συντελούμενης συμμετοχής των ΜΜΕ σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες πολιτικής της Επιτροπής, η Επιτροπή, μέσω του εκπροσώπου για τις ΜΜΕ⁴², θα εντείνει το διάλογο μεταξύ όλων των υπηρεσιών της Επιτροπής και των επιχειρηματικών οργανώσεων με τη διενέργεια τακτικότερων συνεδριάσεων.

Η Επιτροπή θα βελτιώσει επίσης τους μηχανισμούς που θα της επιτρέψουν να συνυπολογίσει την πείρα που απέκτησαν οι ΜΜΕ όσον αφορά την ισχύουσα νομοθεσία, την ακολουθούμενη πολιτική και τα εφαρμοζόμενα προγράμματα. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Επιτροπής «Διαλογική χάραξη πολιτικών», το δίκτυο ευρωπαϊκών κέντρων πληροφόρησης καταγράφει στοιχεία σχετικά με τα εμπόδια της εσωτερικής αγοράς που συναντούν οι ΜΜΕ. Η εντατικότερη προώθηση, η συστηματική παρακολούθηση των προβλημάτων που επισημαίνονται και το ευρύτερο πεδίο τομέων για τους οποίους μπορούν να δοθούν πληροφορίες θα επιτρέψουν να συνυπολογιστεί καλύτερα η άποψη των ΜΜΕ.

Πέρα από την οργάνωση αποτελεσματικότερου διαλόγου με τις ΜΜΕ, το έργο αυτό πρέπει να αποδείξει ότι τα ζητήματα που εγείρονται από τις ΜΜΕ λαμβάνονται πράγματι υπόψη. Στο τέλος του 2004, η Επιτροπή θα διαθέτει τις λειτουργικές δομές για τη διενέργεια του διαλόγου και την αξιολόγηση της προόδου· έως το 2005, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με τη συμμετοχή των ΜΜΕ και των

⁴¹

⁴²

Η Επιτροπή προωθεί τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην τυποποίηση μέσω του [NORMAPME](#).

Ο εκπρόσωπος των ΜΜΕ επιδιώκει να επιταχύνει τις ανταλλαγές με τις ΜΜΕ και τους εκπροσώπους τους και να διασφαλίσει ότι οι ανάγκες των ΜΜΕ θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη σε όλες τις πολιτικές, τα προγράμματα και τη νομοθεσία της ΕΕ.

εκπροσώπων τους στη διαδικασία διαβούλευσης και το βαθμό στον οποίο συνυπολογίστηκαν οι απόψεις τους.

Η Επιτροπή άρχισε να εφαρμόζει, από κοινού με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, ένα πρόγραμμα συγκριτικής αξιολόγησης σχετικά με τη συμμετοχή των ΜΜΕ στη χάραξη των εθνικών πολιτικών. Η δράση αυτή θα εξετάσει τις επιτυχείς μεθοδολογίες που εφαρμόζονται ήδη στα κράτη μέλη για τη διοργάνωση διαβουλεύσεων με τις ΜΜΕ, περιλαμβάνοντας όλες τις υπηρεσίες των οποίων οι εργασίες επηρεάζουν τις ΜΜΕ. Σε αυτή τη βάση, θα παρουσιαστούν, το 2005, οι βέλτιστες πρακτικές και συστάσεις πολιτικής.

Καίρια δράση: Περιορισμός της περιπλοκότητας της συμμόρφωσης με τη φορολογική νομοθεσία

Η συμμόρφωση με διάφορες εθνικές φορολογικές νομοθεσίες και κανονιστικές διατάξεις παρεμποδίζει τις διασυνοριακές δραστηριότητες, ιδίως των ΜΜΕ. Εάν οι εν λόγω επιχειρήσεις ήταν σε θέση να εφαρμόζουν τους γνώριμους κανόνες και κανονισμούς του κράτους εγκατάστασής τους κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών τους ή κατά τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του φόρου προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ), η διασυνοριακή επέκταση θα ήταν ευκολότερη.

Για να απλουστευθούν και να περιοριστούν οι διαδικασίες φορολογικής συμμόρφωσης που σχετίζονται με την άμεση φορολογία, η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει πειραματικό πρόγραμμα με το οποίο οι ΜΜΕ θα μπορούν να εφαρμόζουν τη φορολογία βάσει των κανόνων του κράτους εγκατάστασης. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη συμφωνούν να αναγνωρίζουν αμοιβαία τις διάφορες εθνικές μεθόδους υπολογισμού των φορολογητέων κερδών. Το 2004 η Επιτροπή θα εξετάσει, μαζί με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη, τα εναπομένοντα τεχνικά ζητήματα και θα αναπτύξει τους λεπτομερείς διακανονισμούς ενός πειραματικού προγράμματος. Τούτο αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα σημαντικές αποταμιεύσεις και αύξηση της αποδοτικότητας για τις δικαιούχες ΜΜΕ.

Ανάλογα με την έκβαση των συζητήσεων σχετικά με τα τεχνικά θέματα, η Επιτροπή θα υποβάλει αργότερα, εντός τους 2004, τα συμπεράσματά της για τα μελλοντικά συστήματα φορολογίας βάσει των κανόνων του κράτους εγκατάστασης. Σύμφωνα με αυτά, η Επιτροπή θα παρακολουθεί περιοδικά την πρόοδο που θα συντελείται όσον αφορά την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Για αρκετές κατηγορίες συναλλαγών από επιχειρήσεις σε καταναλωτές, η επιβολή του ΦΠΑ στον τόπο της κατανάλωσης συνεπάγεται προς το παρόν ότι οι έμποροι πρέπει να ταυτοποιούνται και να υποβάλουν δηλώσεις και πληρωμές σε κάθε κράτος μέλος όπου διενεργούν φορολογητέες συναλλαγές. Αυτό είναι επαχθές για τους εμπόρους που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

Βάσει των πορισμάτων ευρωπαϊκής μελέτης για τις υποχρεώσεις σχετικά με τον ΦΠΑ και των δημόσιων διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2003⁴³, η Επιτροπή σκοπεύει να προτείνει το 2004 σύστημα «ενιαίου σημείου πρόσβασης» με

43

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/consultations/obligations_tva_en.htm

το οποίο οι εταιρείες που είναι καταχωρισμένες σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη θα μπορούν να ικανοποιούν όλες τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τον ΦΠΑ σε επίπεδο ΕΕ στο κράτος εγκατάστασής τους⁴⁴. Αυτό το σύστημα, βασιζόμενο στην πείρα που έχει ήδη αποκτηθεί με την ενιαία πύλη της ΕΕ για τον ΦΠΑ που απευθύνεται στους συντελεστές ηλεκτρονικού εμπορίου τρίτων χωρών, θα μειώνει σημαντικά τις διοικητικές επιβαρύνσεις που συνεπάγεται ο ΦΠΑ, εφόσον θα έδινε τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να συναλλάσσονται με μία ενιαία φορολογική αρχή, στη γλώσσα τους, και να επωφελούνται από την ενιαία σειρά υποχρεώσεων συμμόρφωσης.

4. ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Για να εφαρμόσει την ατζέντα της επιχειρηματικότητας, η Επιτροπή θα αναλάβει δράση όπου μπορεί να επιτύχει τα καλύτερα αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΕ και όπου μπορεί να παράσχει πολύτιμη στήριξη στις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές των κρατών μελών στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

Η Επιτροπή σκοπεύει να υλοποιήσει το έργο αυτό μέσω των πολιτικών και των προγραμμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Όλες οι νέες δράσεις που προτείνονται στο παρόν πρόγραμμα δράσης, οι οποίες αφορούν άμεσα την προώθηση της ατζέντας για την επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 2 της απόφασης 2000/819/ΕΚ του Συμβουλίου και των τομέων δράσης που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω απόφασης, κυρίως στο πλαίσιο της προώθησης της επιχειρηματικότητας, ειδικότερα των καίριων δράσεων, προβλέπεται να εκτελεστούν μέσω του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, το οποίο θα εφαρμόζεται έως το 2005⁴⁵. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας της για το 2004 και το 2005 με σκοπό την εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος, θα υποβάλει συγκεκριμένες και αναλυτικές προτάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες και τους απαιτούμενους χρηματοοικονομικούς πόρους που θεωρούνται αναγκαίοι για την εφαρμογή των καίριων δράσεων στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος. Οι προτάσεις αυτές θα εγκριθούν σύμφωνα με τους στόχους και τον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος, όπως ορίζονται στην προαναφερόμενη απόφαση του Συμβουλίου.

Η πρόταση της Επιτροπής για προσεχές πολυετές πρόγραμμα, που πρόκειται να υποβληθεί το 2004, θα βασίζεται όχι μόνο στη δική της πείρα και σε ανεξάρτητες αξιολογήσεις, αλλά και στη δημόσια συζήτηση που ακολούθησε την Πράσινη Βίβλο και το υπό εξέταση πρόγραμμα δράσης. Το 2005 θα επανεξεταστούν οι τομείς όπου κρίνεται αναγκαία η ανάληψη νέων δράσεων. Οι συγκεκριμένες ενέργειες για την εφαρμογή των δράσεων αυτών από το 2006 θα προταθούν σύμφωνα με τους στόχους και τον εσωτερικό κανονισμό του εν λόγω προγράμματος.

⁴⁴ Ευθυγραμμίζεται με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή και Κοινωνική Επιτροπή με τίτλο «[Απολογισμός και αναθεώρηση των προτεραιοτήτων της στρατηγικής για τον ΦΠΑ](#)», COM (2003) 614, 20.10.2003.

⁴⁵ Εκτός από τις δράσεις που αφορούν τη φορολογία, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν δυνάμει των άρθρων 93 και 211 της [συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας \(ΕΕ 325/33 της 24.12.2002\)](#).

Η Επιτροπή θα μεριμνήσει επίσης για την προώθηση της ατζέντας της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο όλων των άλλων **τομέων πολιτικής που αφορούν τους επιχειρηματίες**, ιδίως την E&TA και την καινοτομία, την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, την ατζέντα της ΕΕ για τη βιωσιμότητα, τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, τη φορολογική πολιτική και την πολιτική για τον ανταγωνισμό. Η Επιτροπή θα εντείνει τον προσανατολισμό προς την επιχειρηματικότητα στα **προγράμματα στήριξης** της⁴⁶ και θα καταστήσει την πρόσβαση σε αυτά φιλικότερη για τις επιχειρήσεις.

5. Απτά αποτελέσματα για τους ευρωπαίους επιχειρηματίες

Το πρόγραμμα δράσης θέτει γενικούς **στόχους** που πρέπει να επιτευχθούν από την ΕΕ και τους αρμόδιους φορείς των κρατών μελών για τη χάραξη πολιτικής στους πέντε στρατηγικούς τομείς. Οι στόχοι, οι δείκτες και τα χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση προόδου θα καθοριστούν στο πλαίσιο των καίριων δράσεων που θα πραγματοποιηθούν.

- (1) Περισσότερα άτομα θα ενημερώνονται για την επιχειρηματικότητα και θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτούν επιχειρηματικά προσόντα μέσω δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και προώθησης.
- (2) Θα διαμορφωθεί δίκαιο περιβάλλον για την ανάληψη κινδύνου και δεν θα υφίστανται αδικαιολόγητοι φραγμοί για τους νέους επιχειρηματίες που ιδρύουν ή εξαγοράζουν επιχείρηση.
- (3) Θα διασφαλίζεται η παροχή στήριξης υψίστης ποιότητας, ιδίως για το διασυνοριακό εμπόριο και την καινοτομία, σε επιχειρηματίες κάθε προέλευσης και κάθε τομέα.
- (4) Θα παρέχονται επαρκής χρηματοδότηση και εγγυήσεις για τη χρηματοδότηση όλων των βιώσιμων επιχειρήσεων (και στο πλαίσιο της επάρκειας κεφαλαίων «Βασιλεία II»), καθώς και μεγαλύτερη ουδετερότητα στη φορολογική μεταχείριση των διαφόρων χρηματοδοτικών επιλογών.
- (5) Θα περιοριστούν σημαντικά οι κανονιστικές και οι διοικητικές διαδικασίες και θα λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι ανάγκες των ΜΜΕ κατά τη χάραξη πολιτικής.

Οι ενέργειες που εκτελούνται στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης πρέπει να εμφανίζουν αποτελέσματα ως προς τον αντίκτυπό τους στις **επιχειρηματικές επιδόσεις** στην ΕΕ:

Πιο επιχειρηματική νοοτροπία: περισσότεροι εκφράζουν την προτίμησή τους για την επιχειρηματικότητα· εμφανίζονται περισσότερες νεοσύστατες επιχειρήσεις, ακόμη και από ομάδες ή περιοχές μειονεκτούντων ατόμων· περισσότεροι νέοι επιχειρηματίες εξαγοράζουν υπάρχουσες επιχειρήσεις και περισσότερες καινούργιες αρχές πραγματοποιούνται μετά από μια αποτυχία.

⁴⁶ [Διαρθρωτικά ταμεία](#), κυρίως το [πρόγραμμα EQUAL](#), τα [προγράμματα-πλαίσια E&TA](#), το [Asia Invest](#), το [AL Invest](#), το [EU Japan Centre](#) και τα [προγράμματα κατάρτισης, εκπαίδευσης και νεολαίας](#).

Καλύτερες επιδόσεις από τις επιχειρήσεις, κάτι που συνεπάγεται μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη: υγιέστεροι ισολογισμοί, μεγαλύτερη καινοτομία του ιδιωτικού τομέα, περισσότερες εμπορικές συναλλαγές ΜΜΕ στην εσωτερική αγορά, περισσότερες θέσεις εργασίας και ταχύτερα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις.

Καλύτερο περιβάλλον για τις επιχειρήσεις: Απαιτείται λιγότερος χρόνος και μικρότερο κόστος για τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές και τις διοικητικές απαιτήσεις.

Η πρόοδος σε επίπεδο ΕΕ που συντελείται όσον αφορά τους στόχους του προγράμματος δράσης και τους στόχους που ορίζονται στο πλαίσιο των καίριων δράσεων, καθώς επίσης και ο αντίκτυπός τους στις επιδόσεις θα αξιολογούνται περιοδικά. Λόγω του νευραλγικού ρόλου των **κρατών μελών** στην επίτευξη προόδου, η Επιτροπή θα αξιολογεί επίσης τις ενέργειες που αυτά αναλαμβάνουν στους πέντε στρατηγικούς τομείς. Ως προς τούτο, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η μείωση των φραγμών και η παροχή υπηρεσιών δημόσιας στήριξης εναπόκεινται στους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής. Επομένως, τα πρώτα αποτελέσματα μπορούν να αναμένονται σχετικά σύντομα. Η εντονότερη επιχειρηματική νοοτροπία και η αύξηση των επιχειρηματικών προσόντων εξαρτώνται από την υιοθέτηση της πολιτικής από τους πολίτες, κάτι που μπορεί να αποφέρει καρπούς μόνο μακροπρόθεσμα.

Οι **εκθέσεις** σχετικά με το πρόγραμμα δράσης θα ενσωματωθούν στο μηχανισμό υποβολής εκθέσεων για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, από το 2005, η Επιτροπή θα καταρτίσει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που θα έχει συντελεστεί όσον αφορά τους στόχους που ορίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης και των καίριων δράσεων, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, καθώς και σχετικά με τις γραμμές δράσης του Χάρτη.

Παράρτημα Ι – Προτάσεις καίριων δράσεων για το 2006 και μετά

Πραγματοποίηση εκστρατειών επιχειρηματικότητας

Για να διαμορφωθεί ευνοϊκότερη νοοτροπία απέναντι στην επιχειρηματικότητα στο σύνολο της κοινωνίας, η Επιτροπή θα στηρίζει τη διοργάνωση ενημερωτικών εκστρατειών. Οι εκστρατείες μπορούν να παρουσιάζουν πρότυπα, επιτυχημένες περιπτώσεις και πορτρέτα αποτυχίας στα μέσα ενημέρωσης. Αυτές οι εκστρατείες θα εξάρουν τη θετική συνεισφορά της επιχειρηματικότητας στις ανάγκες της κοινωνίας (εταιρική κοινωνική ευθύνη ή ΕΚΕ). Οι εκστρατείες διοργανώνονται καλύτερα σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο· η Επιτροπή παρέχει ευρωπαϊκό σήμα, διοργανώνει υποστηρικτικές εκδηλώσεις και βελτιώνει τους δεσμούς μεταξύ των διαφόρων εκστρατειών που διοργανώνονται σε όλη την ΕΕ με σκοπό να τονώσει την προβολή και το συντονισμό των περιφερειακών και των εθνικών δραστηριοτήτων. Το έργο αυτό θα βασίζεται σε επιτυχημένες πρακτικές που εντοπίζονται στην πειραματική δράση για τη διοργάνωση ημερίδων επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο του προγράμματος PAXIS.

Προώθηση της δημιουργίας ταχύτερα αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων (ΤΑΕ)

Για να ενθαρρυνθεί η δημιουργία τέτοιων επιχειρήσεων, η Επιτροπή αποβλέπει στη συνειδητοποίηση του αριθμού των εν λόγω επιχειρήσεων που μπορούν να εμφανιστούν σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Θα αυξήσει την έρευνα, φέρνοντας σε επαφή επιχειρηματικές σχολές, με σκοπό να αναλυθεί η επιτυχία των υφιστάμενων ταχέως αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων και οι φραγμοί που δεν επιτρέπουν στις δυνητικές ΤΑΕ να μετατραπούν σε πραγματικές ΤΑΕ. Τούτο πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνο τη μεγαλύτερη εστίαση στις ΤΑΕ όσον αφορά την ανάλυση και την έρευνα, αλλά και την ενσωμάτωση των πορισμάτων σε διδακτικές μονάδες επιχειρηματικών σχολών, ώστε να ενθαρρυνθεί η χρήση τους στην επιχειρηματική πρακτική. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, θα ανταλλάσσει πείρα σχετικά με τις πολιτικές τις οποίες ακολουθούν τα κράτη μέλη για να βοηθήσουν τις ΤΑΕ που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο των δραστηριοτήτων τους να αναπτυχθούν. Τούτο θα καλύπτει τις πρακτικές που αποδεδειγμένα βοηθούν τους επιχειρηματίες να εντοπίσουν και να αξιοποιήσουν ευκαιρίες για ταχεία επέκταση, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων καθοδήγησης, δικτύων επιχειρηματικής εκμάθησης και υποστηρικτικών προγραμμάτων για ΤΑΕ που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο των δραστηριοτήτων τους, όπως ειδικά επωαστήρια ή επιταχυντές επιχειρήσεων και στήριξη για έγκαιρη και ταχεία διεθνοποίηση.

Προώθηση της επιχειρηματικότητας σε κοινωνικούς τομείς

Βάσει της ανάλυσης των συγκεκριμένων αναγκών και περιορισμών των μη κερδοσκοπικών και των εμπορικών επιχειρήσεων που παρέχουν κοινωνικές (όπως ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εκπαίδευση και υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας) και περιβαλλοντικές υπηρεσίες, η Επιτροπή θα αξιολογήσει συγκριτικά τις συνθήκες που επικρατούν στα κράτη μέλη όσον αφορά την παροχή αυτών των υπηρεσιών και θα υποβάλει συστάσεις και καθοδήγηση για τη βελτίωση των συνθηκών στις οποίες λειτουργούν οι επιχειρήσεις στους εν λόγω τομείς (όσον αφορά την προώθηση και τη νομοθεσία) στο πλαίσιο των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας που υπέχουν και των απαιτήσεων ποιότητας που αφορούν ειδικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Με την επιφύλαξη του αποτελέσματος της μελέτης, η περαιτέρω δράση ενδέχεται να

περιλαμβάνει την πανευρωπαϊκή προώθηση των βέλτιστων συνθηκών για τις επιχειρήσεις που παρέχουν κοινωνικές και περιβαλλοντικές υπηρεσίες, πολιτικά συμπεράσματα ή ακόμη νομικά μέσα (π.χ. σύσταση ή εκούσια ρύθμιση).

Παροχή της δυνατότητας προσλήψεων στις πολύ μικρές επιχειρήσεις μέσω της μείωσης της περιπλοκότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων

Η δυνατότητα των πολύ μικρών επιχειρήσεων να προσλαμβάνουν και να διοικούν το προσωπικό τους επηρεάζεται από το βαθμό της περιπλοκότητας των κανονισμών υπηρεσιακής κατάστασης⁴⁷. Για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις με ελάχιστη ή μηδενική πείρα στην αντιμετώπιση τέτοιων ζητημάτων, αυτό ενδέχεται να συνεπάγεται σοβαρούς περιορισμούς σε χρόνο και χρήμα. Βάσει της πείρας που αντλείται από τα εθνικά προγράμματα δράσης για την απασχόληση⁴⁸ και του εν εξελίξει έργου της Επιτροπής όσον αφορά τις απαιτήσεις για την πρόσληψη του πρώτου υπαλλήλου, η Επιτροπή, μαζί με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, θα συγκρίνει περαιτέρω τις εθνικές πρακτικές και θα εντοπίσει τρόπους διευκόλυνσης των προσλήψεων από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις σε όλη την ΕΕ όσον αφορά τις απαιτήσεις για την πρόσληψη του πρώτου υπαλλήλου. Άλλα συναφή κανονιστικά ζητήματα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις θα καθοριστούν και θα εξεταστούν σε υστερότερη χρονική στιγμή.

Διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες αγορές

Για να βελτιωθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις, η Επιτροπή θα παροτρύνει τα κράτη μέλη να συλλέγουν και να ανταλλάσσουν τις ορθές πρακτικές που εφαρμόζονται από τις αναθέτουσες αρχές με σκοπό τη μεγαλύτερη συμμετοχή των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις. Σε επίπεδο ΕΕ, οι προσφάτως εγκριθείσες οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις όχι μόνο μειώνουν τον αριθμό των εφαρμοζόμενων οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, αλλά και προβλέπουν την απλούστευση και τον εκσυγχρονισμό του ίδιου του καθεστώτος δημοσίων συμβάσεων. Η Επιτροπή θα παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά την ερμηνεία αυτών των οδηγιών και τη μεταφορά τους στην εθνική νομοθεσία από τα κράτη μέλη. Τούτο θα δώσει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να χρησιμοποιούν πλήρως τις εγκεκριμένες δυνατότητες βάσει αυτών των οδηγιών. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή θα καταρτίσει πρόγραμμα δράσης για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις ώστε να αντιμετωπίσει τα ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των νέων διατάξεων σχετικά με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις δημόσιες συμβάσεις. Το δίκτυο των ευρωπαϊκών κέντρων πληροφόρησης μπορεί να βοηθήσει τις ΜΜΕ με την παροχή πληροφοριών και με την αύξηση τόσο των γνώσεων των ΜΜΕ όσο και της ικανότητας συμμετοχής τους στις δημόσιες συμβάσεις.

---

⁴⁷ Η κατευθυντήρια γραμμή 2 «Δημιουργία θέσεων εργασίας και επιχειρηματικό πνεύμα» της [απόφασης 2003/578/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές των κρατών μελών για την απασχόληση \(ΕΕ L 197 της 05.08.2003, σ. 13-21\)](#) τονίζει την ανάγκη απλούστευσης και περιορισμού των διοικητικών επιβαρύνσεων για την πρόσληψη προσωπικού.

⁴⁸ Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει [εθνικό πρόγραμμα δράσης](#), στο οποίο περιγράφεται ο τρόπος εφαρμογής των κατευθυντηρίων γραμμών για την απασχόληση.